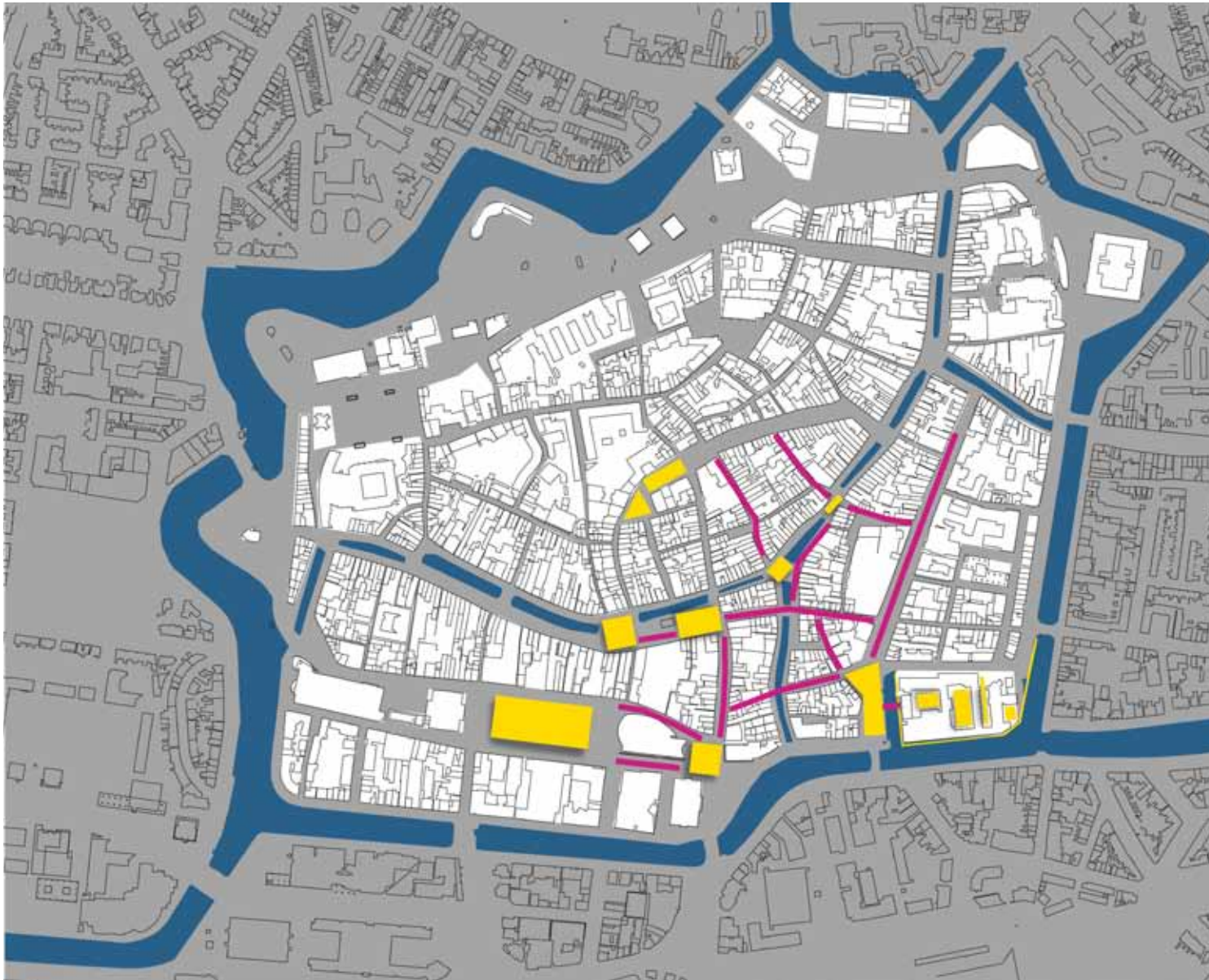

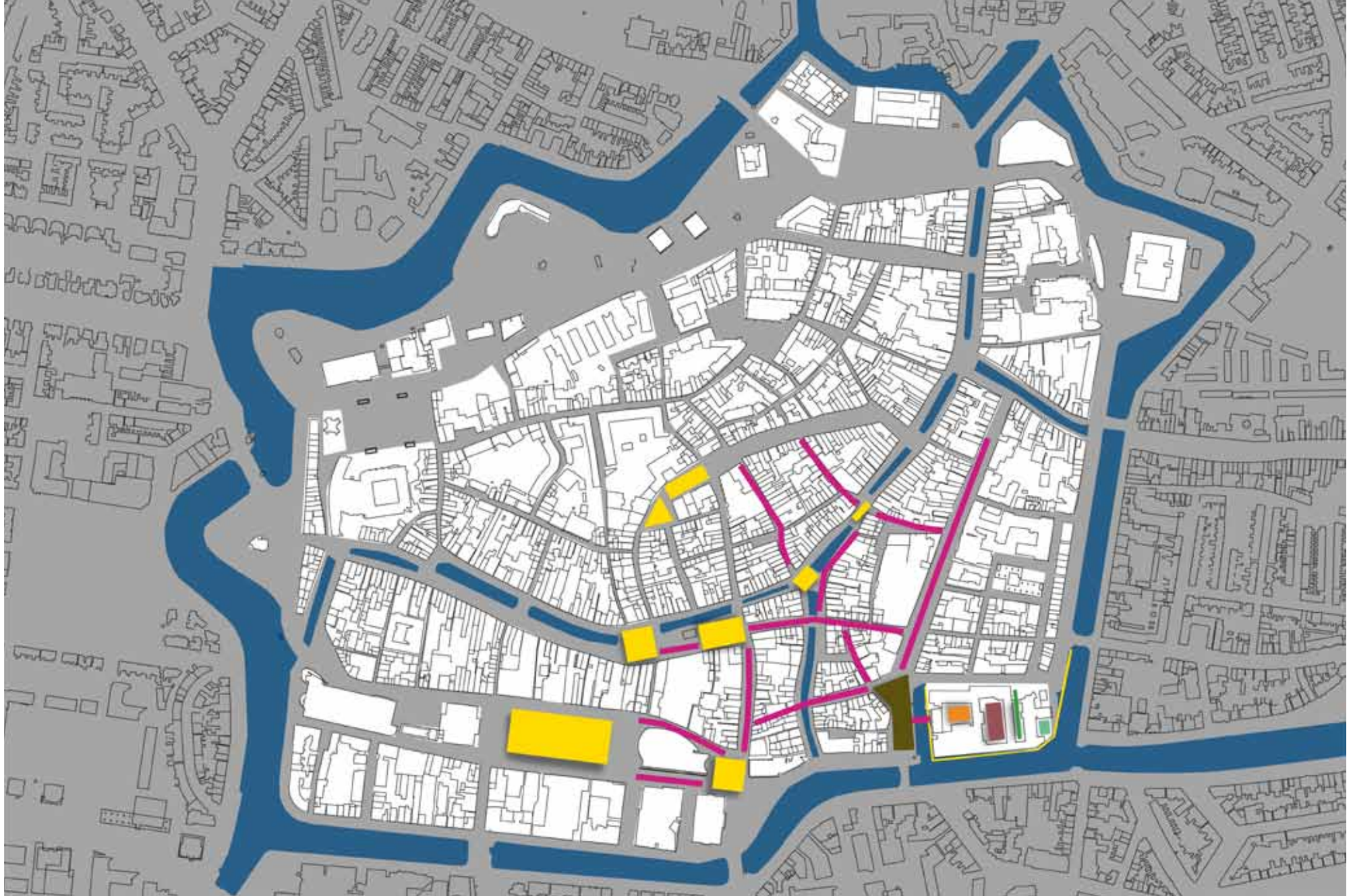

Een visie op de buitenruimte van de Blokhuispoort in Leeuwarden, december 2015

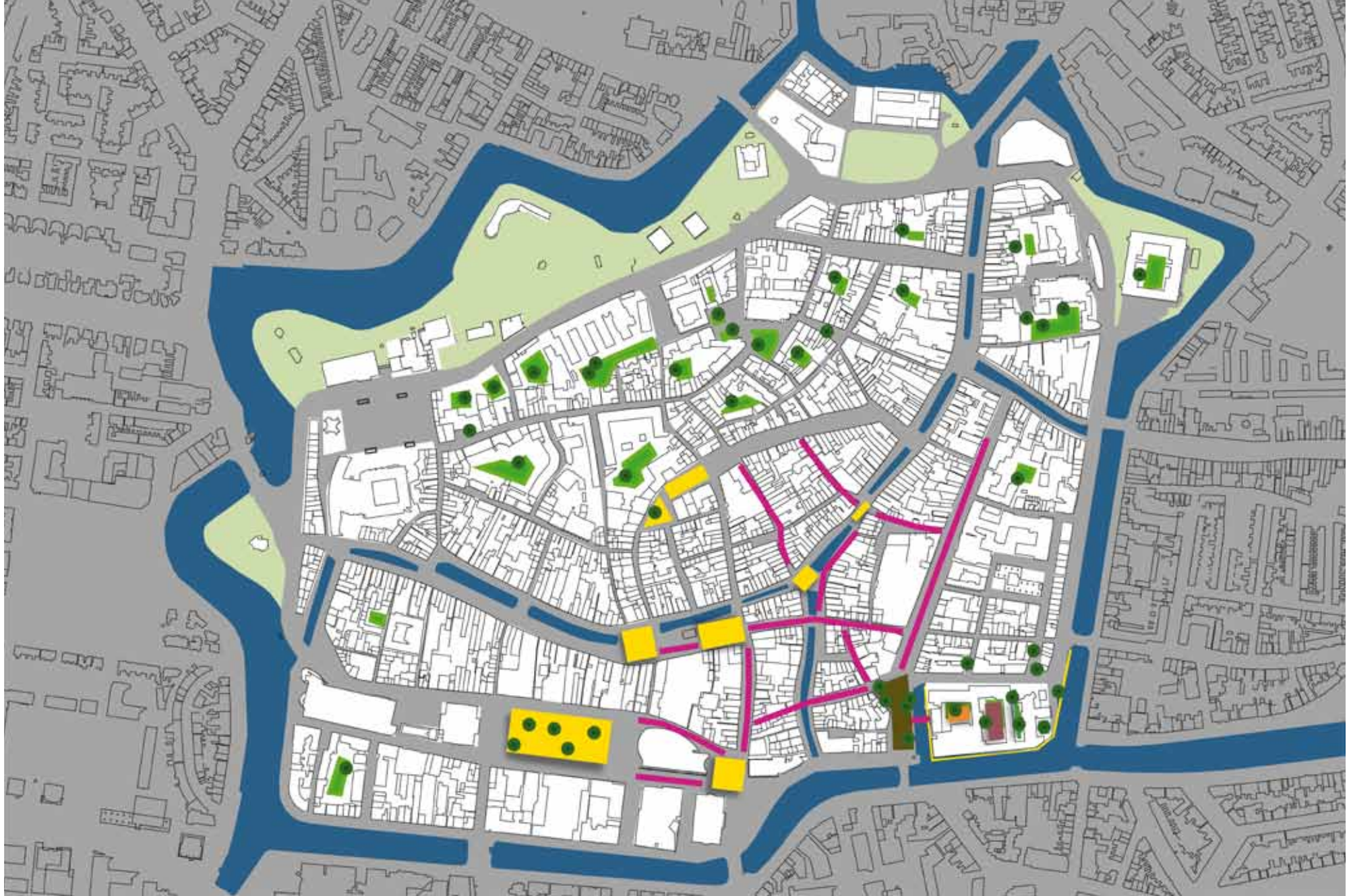
Bureau Peter de Ruyter landschapsarchitectuur i.s.m. Martijn Al landschapsarchitect

**Kans voor een reeks van bijzondere openbare ruimten
als kwaliteitsimpuls voor zuidoosthoek binnenstad Leeuwarden**

**Uitdaging is om ruimtereeks BHP van kleur te laten
verschieten: nieuwe typologieën in de openbare ruimte**

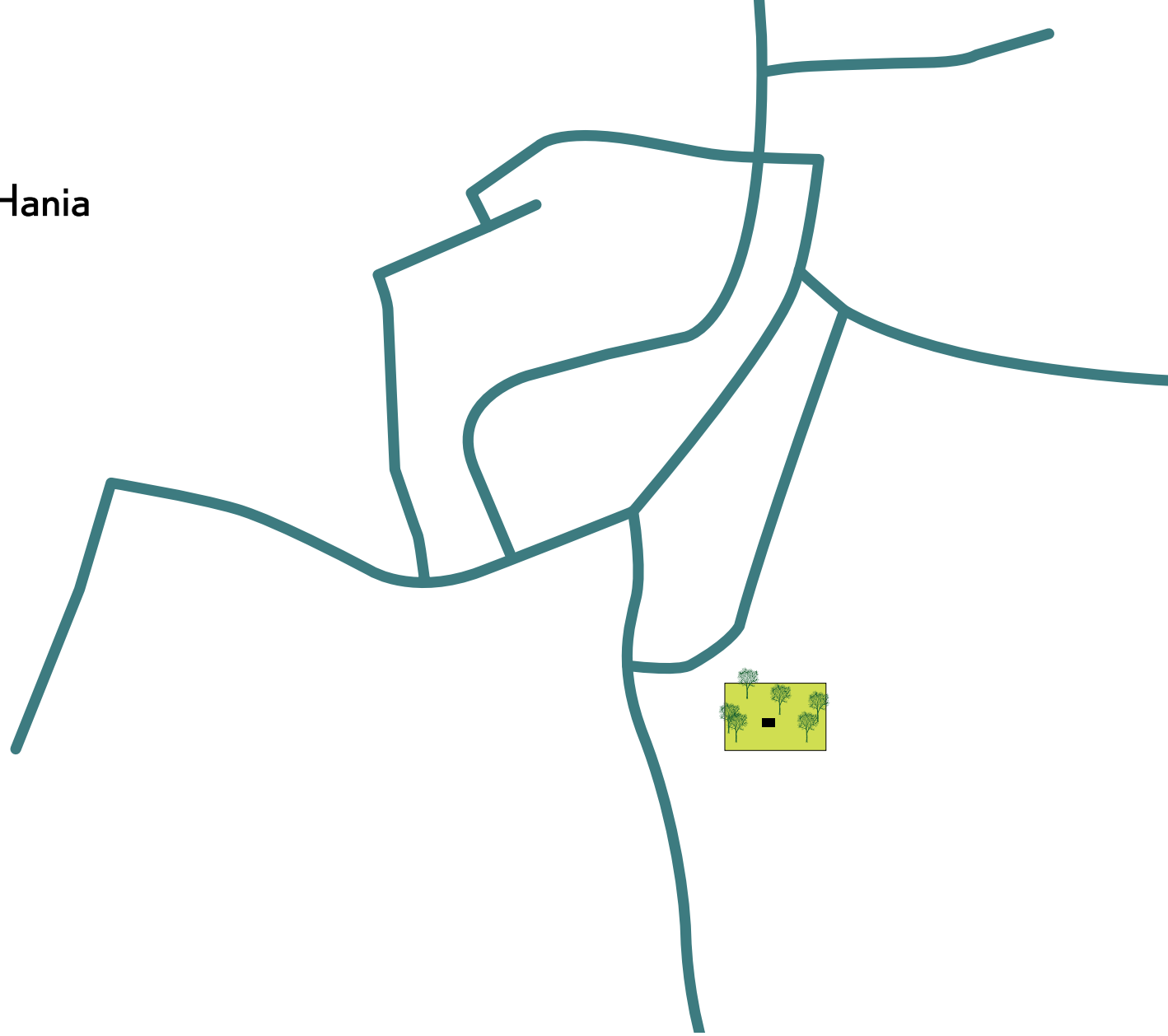
**Transformatie Blokhuispoort biedt kans op
vergroening in zuidoosthoek van de binnenstad**

Wat is het verhaal van de plek zelf?

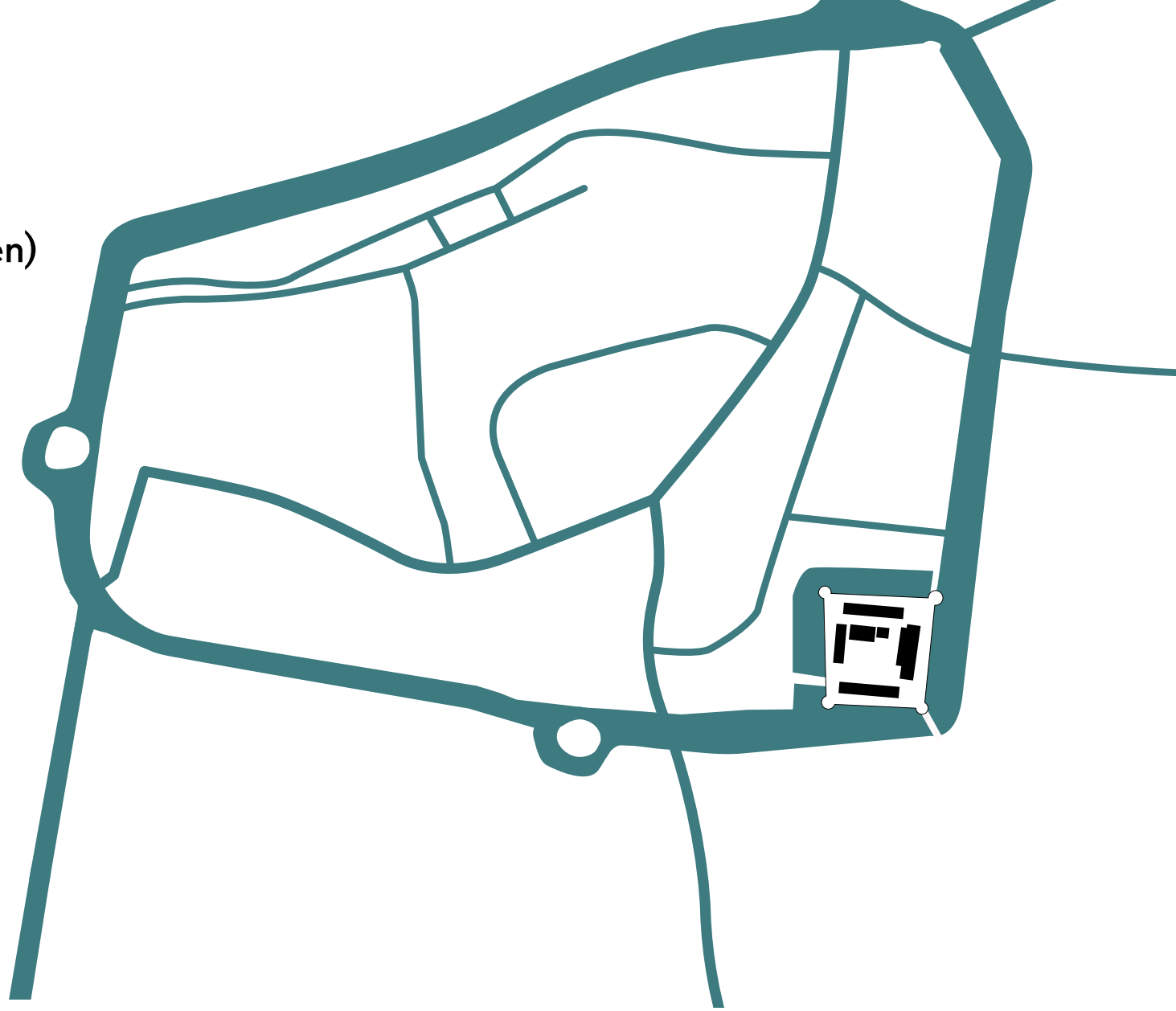
rond 1400

- huis en hof van het adellijk geslacht Hania
- tuin van Jan Tammama
- vrij in het veld liggend

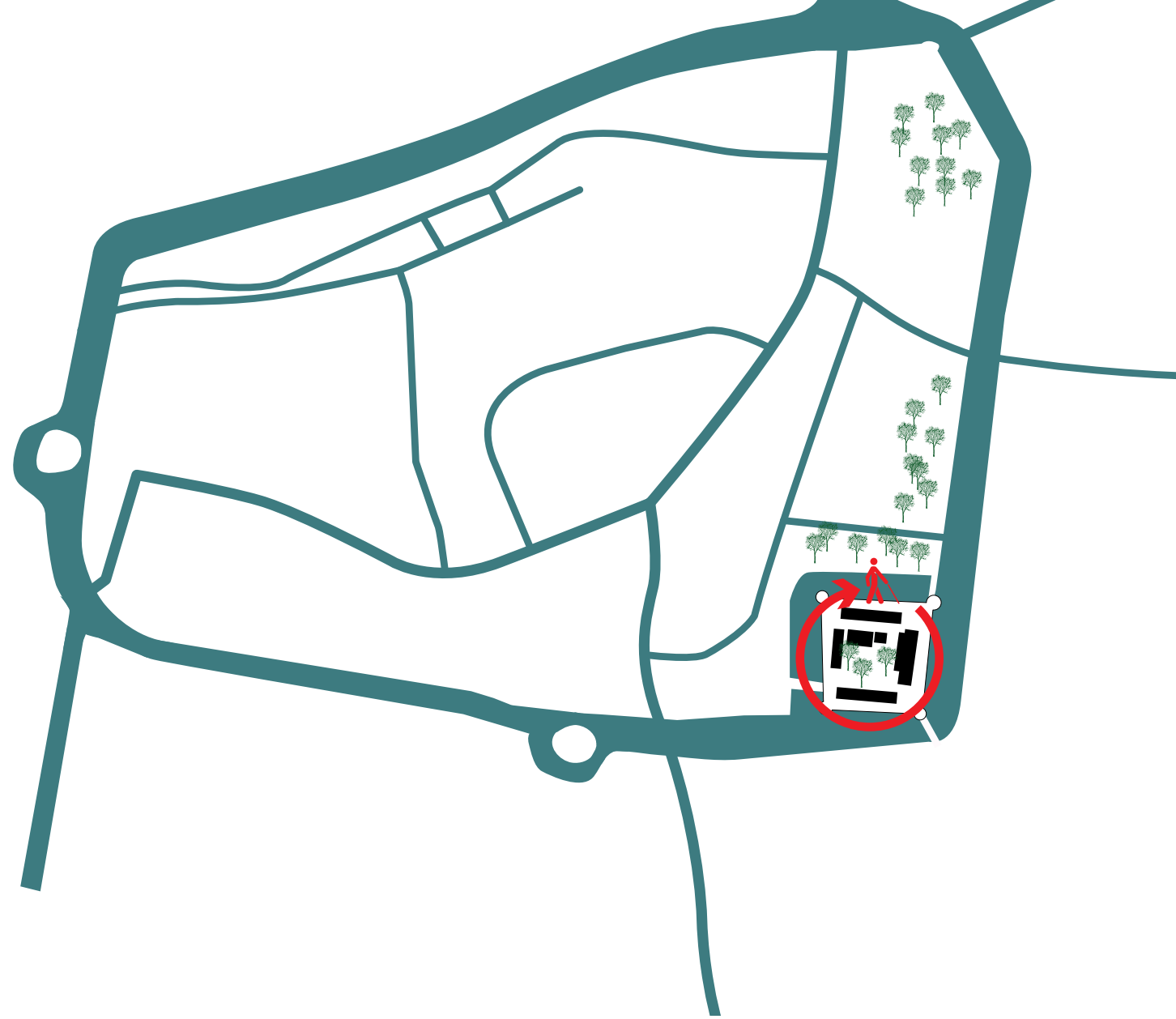
rond 1500

- bouw Blokhuis
(dwangburcht Albrecht van Saksen)
- fortificaties en rondeel
- omsloten door water

rond 1500

- 'om de wal gaan'

'Uit deze gracht werd aan de binnenzijde een wal of hoge borstwering opgeworpen, op welken men het geheel kon rondwandelen' (W. Eekhoff)

rond 1600

- Blokhuis wordt in 1580
overgedragen aan de Leeuwarders

‘Na de overgave van de Spanjaarden stelden de burgers een symbolische daad: ze groeven de wal aan de stadskant af en gooiden de aarde in de grachten die het Blokhuis van de stad hadden afgesneden.

Het Blokhuis hoorde voortaan bij Leeuwarden.’ (Ellen Schat en Rob Leemhuis)

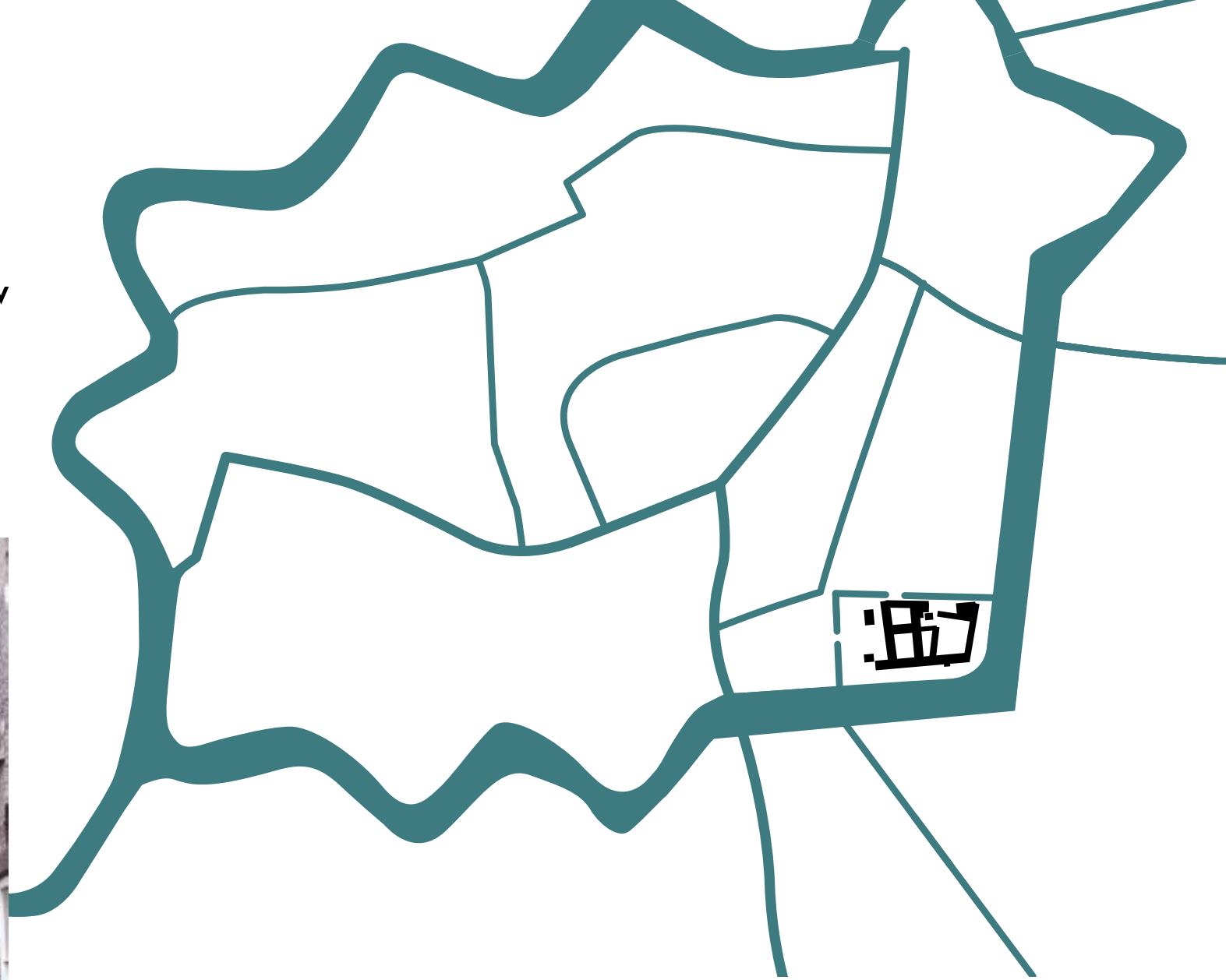
rond 1600

- Geen water meer aan zijde Blokhuisplein
- Bomen op groen voorplein
- Eén toren aan zuidoostzijde blijft bestaan tot 1824 (pijnigtoren)

1870

- Aan alle kanten omsloten door smal water
- afbraak Blokhuis en ombouw tot Rijksgevangenis
- bomen in binnenhoven

2015

- Alleen smalle gracht aan zijde Blokhuisplein
- Vrijwel geen bomen meer in of rond de Blokhuispoort te vinden

Conclusies uit het verleden:

- Van oudsher was de omgeving Blokhuispoort een groene plek in Leeuwarden (tuinen van Tammama)
- In de tijd van het Blokhuis kom je wandelen 'om de wal' en waren de randen een onderdeel van de openbare ruimte van Leeuwarden
- De situering van het water, de grachten, is constant verschoven, in beweging geweest en zelfs gedempt als symbool voor de herwonnen vrijheid

Waar staan we nu?

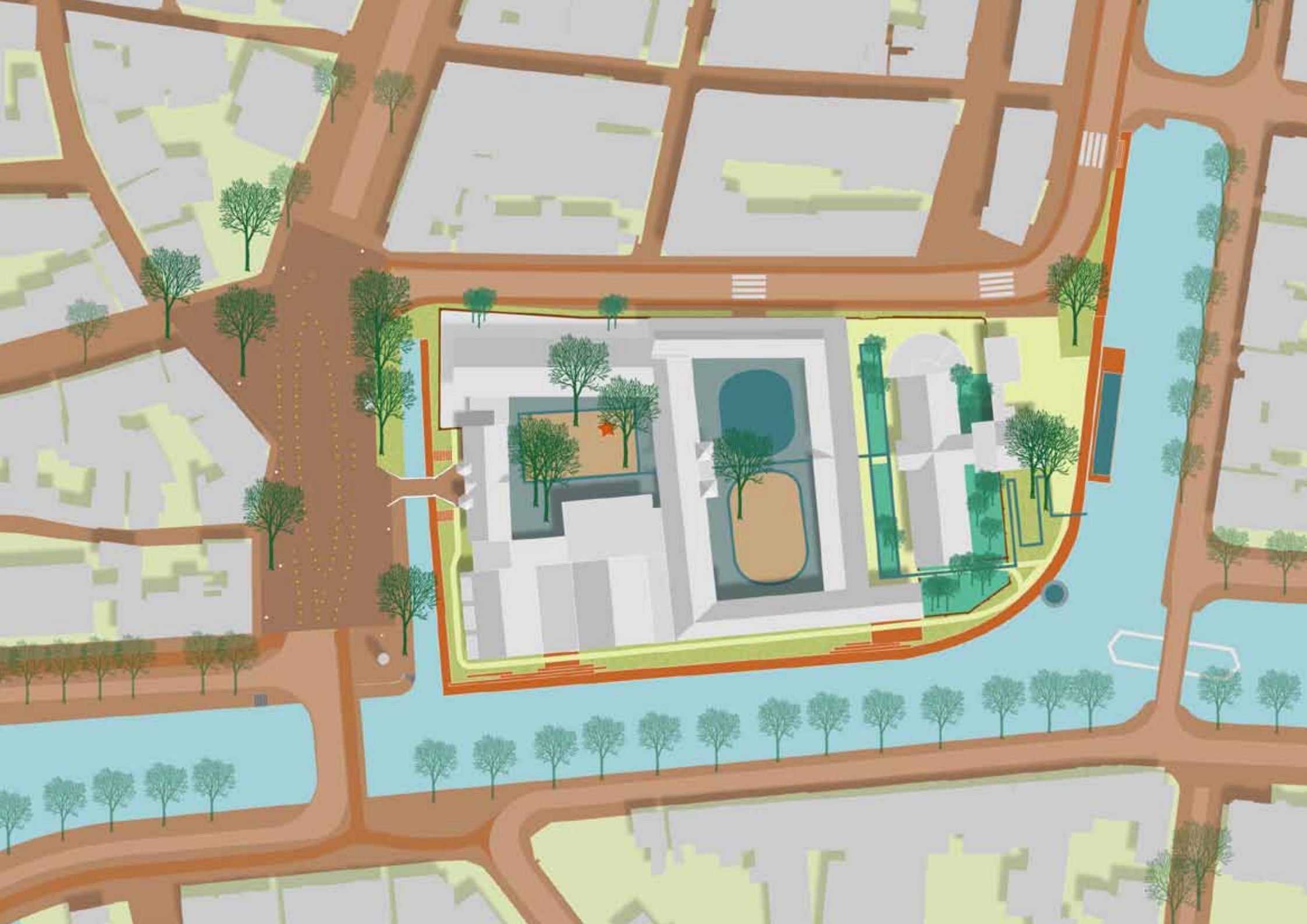

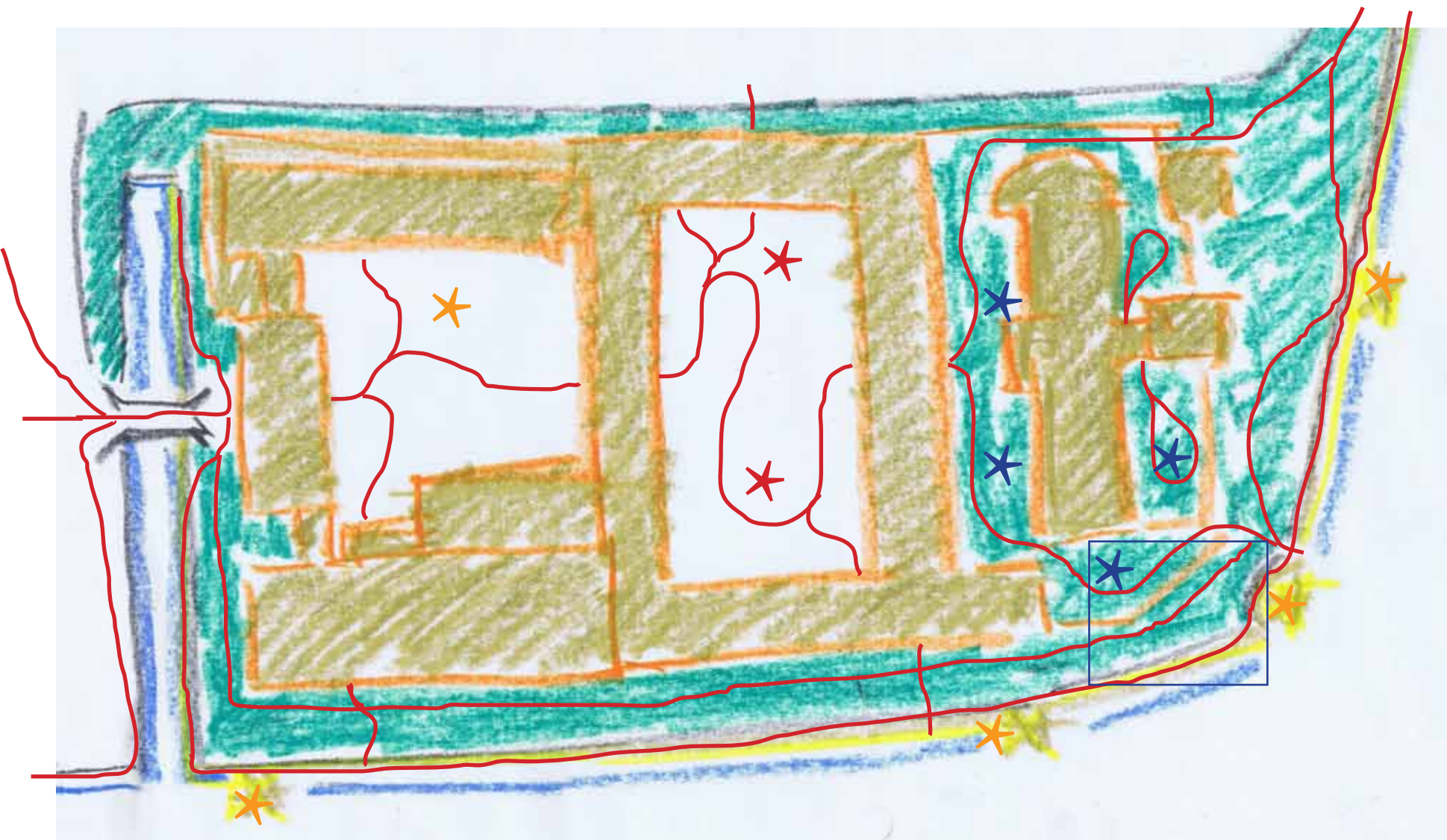
Bus stop shelter with advertisements. One advertisement features the text "Aloud & General" and "Street".

Large signpost featuring a map of a building complex and a list of text below it. A bicycle is parked to the right of the signpost.

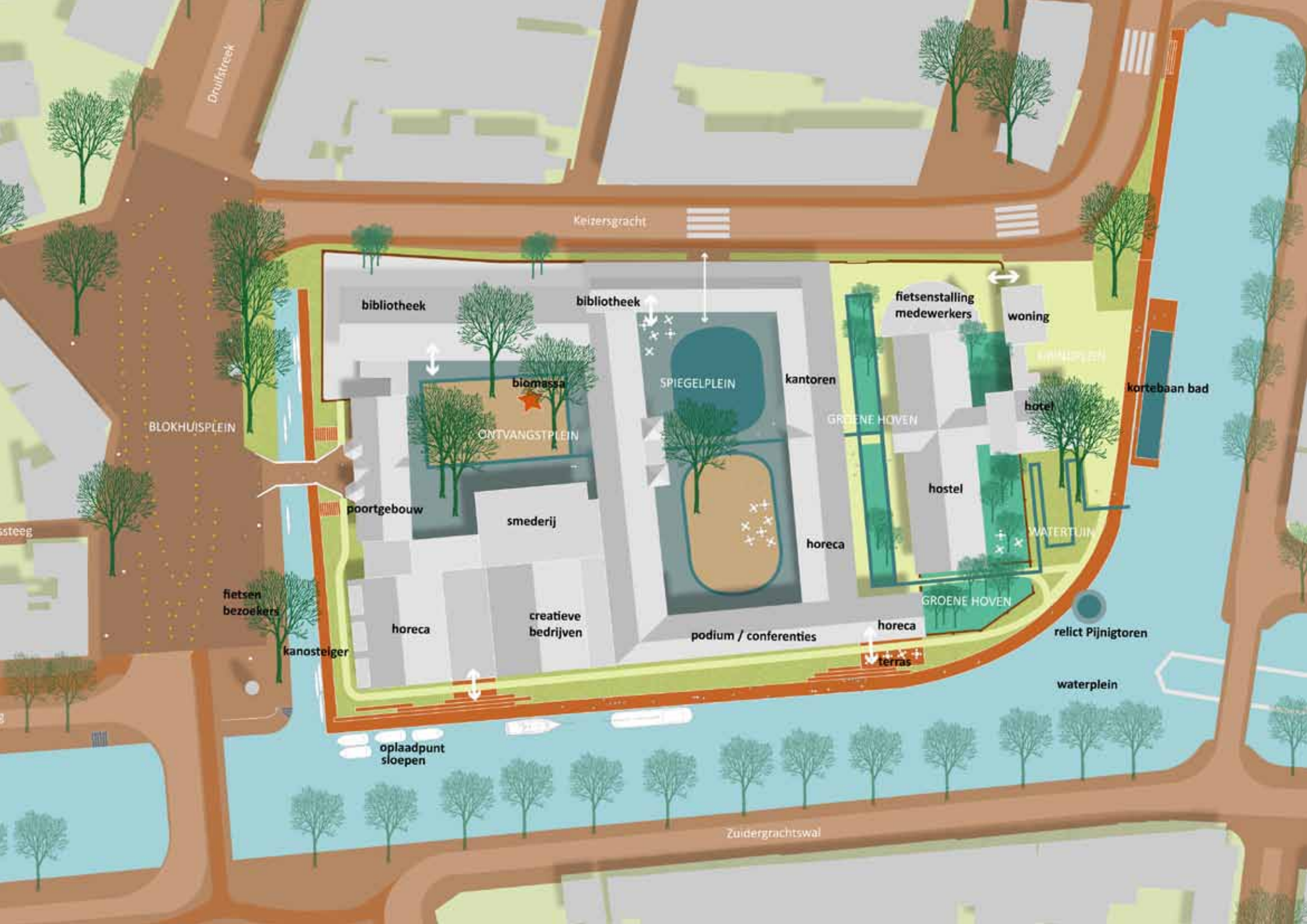
Een visie op de onbebouwde ruimte

Concept

- twee pleinen, een gebouw in het groen, een dwalende wandeling door alle hoven en een wandeling langs het water 'om de poort'

Draaifstreek

Keizersgracht

BLOKHUISPLEIN

bibliotheek

bibliotheek

fietsenstalling medewerkers

woning

biomassa

SPIEGELPLEIN

kantoren

GREENE HOVEN

hotel

korte baan bad

ONTVANGSTPLEIN

poortgebouw

smederij

horeca

hostel

WATERTUIN

fietsen bezoekers

kanostelger

horeca

creatieve bedrijven

podium / conferenties

horeca

GREENE HOVEN

relict Pijningtoren

waterplein

oplaadpunt sloepen

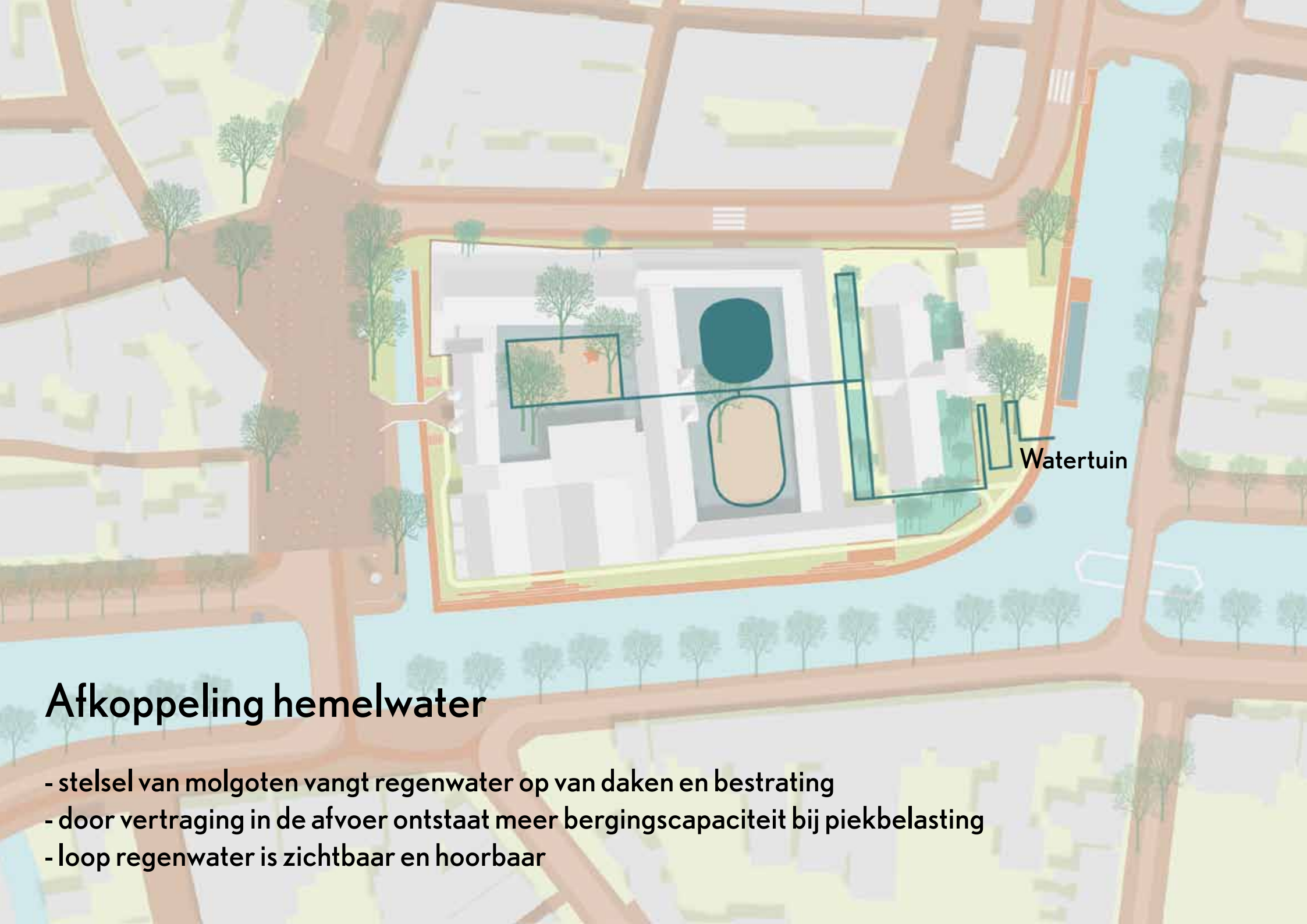
terras

Zuidergrachtswal

Nieuw en bestaand groen

- Blokhuispoort staat rondom met z'n voeten in het gras (Blokhuis)
- beperkt aantal nieuwe grote bomen op Ontvangstplein (trompetboom) en Spiegelplein (hemelboom)
- groene hoven met reeks van tuinen + bloeiende/geurende bomen en heesters (tuinen van Tammama)

Watertuin

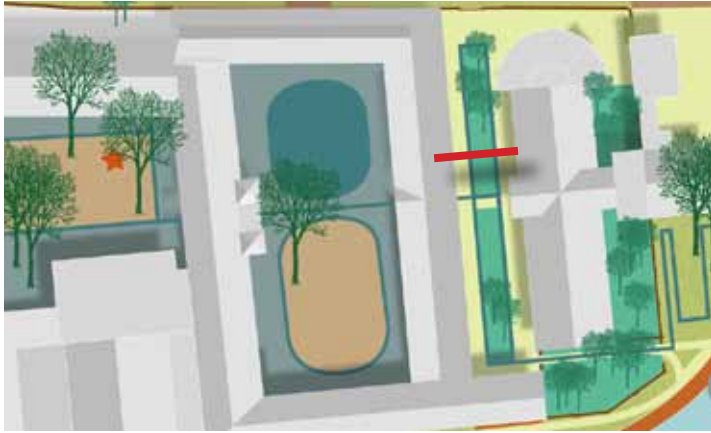
Afkoppeling hemelwater

- stelsel van molgoten vangt regenwater op van daken en bestrating
- door vertraging in de afvoer ontstaat meer bergingscapaciteit bij piekbelasting
- loop regenwater is zichtbaar en hoorbaar

Afkoppeling hemelwater

- stelsel van molgoten vangt regenwater op van daken en bestrating
- door vertraging in de afvoer ontstaat meer bergingscapaciteit bij piekbelasting
- loop regenwater is zichtbaar en hoorbaar

Afkoppeling hemelwater in 'langgerekte groene hof'

- molgoot kadert tuinen in

Spiegelplein

Hol

Bol

Spiegelplein als verbijzondering in reeks openbare ruimten

Spiegelplein als verbijzondering in reeks openbare ruimten

- Spiegelplein weerkaatst de Friese lucht in een waterfilm
- Voortjagende wolkenlucht als symbool voor vrijheid en ongebondenheid binnen de muren
- Spiegelplein als trekker van de Blokhuispoort

Abdijplein Averbode

Verlichting

- Hoofdstreng afwatering is ook verlichtingslijn
- Armaturen aan gebouwen Blokhuispoort verlichten pleinen en tuinen
- Sterrenhemel boven Blokhuisplein aan spandraden
- Houten boardwalk 'Om de poort' kan (subtiel) worden aangelicht

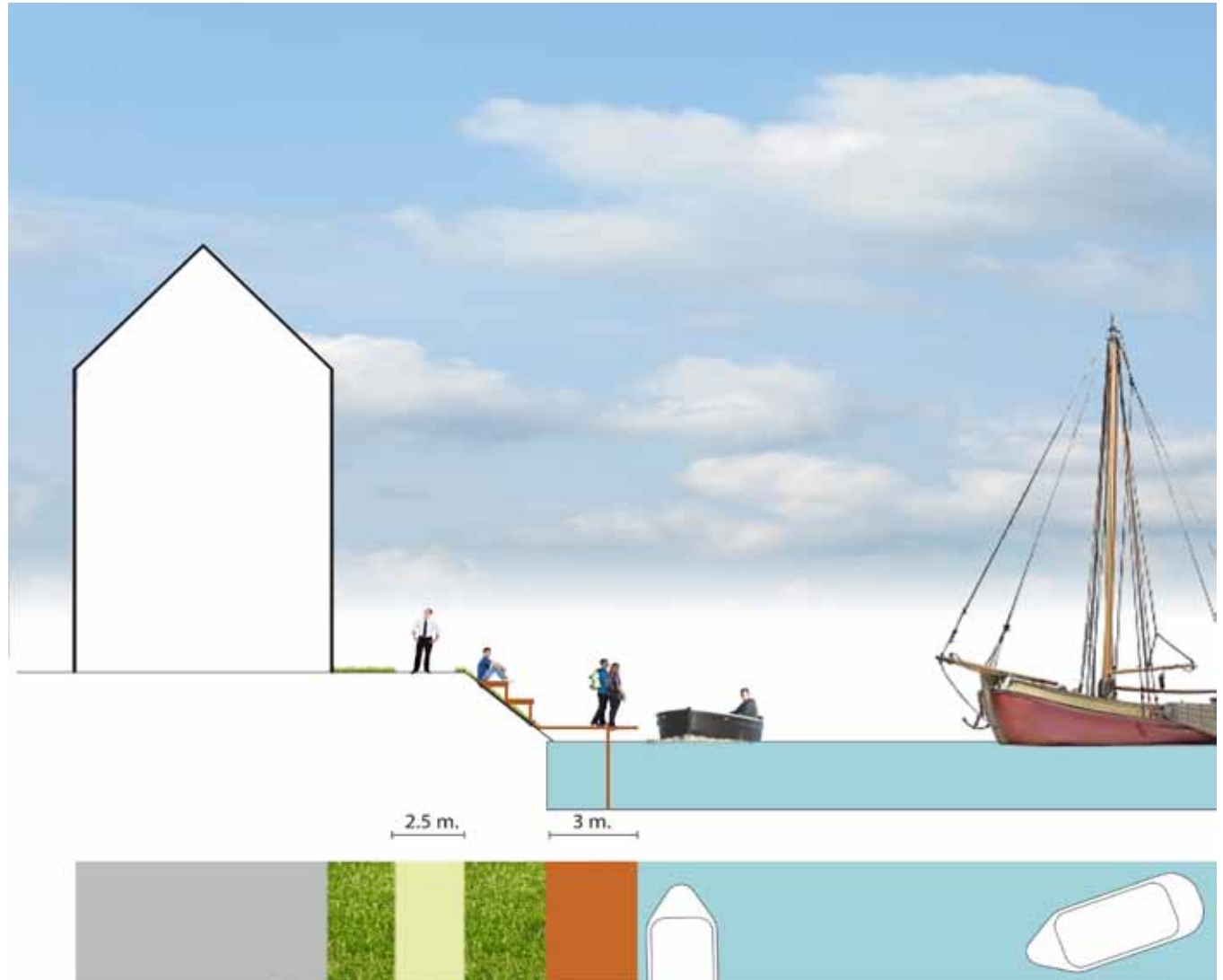
Verharding hoven

- Ontvangstplein en Spiegelplein bestaan uit robuuste tegels of keien in twee tinten (donkergrijs + gedekt oker, n.t.b.) gescheiden van elkaar door afwateringssysteem
- looproutes tuinen van Tammama (groene hoven) + route bovenlangs 'Om de poort' bestaan uit gestampt grind of halfverharding (n.t.b.)

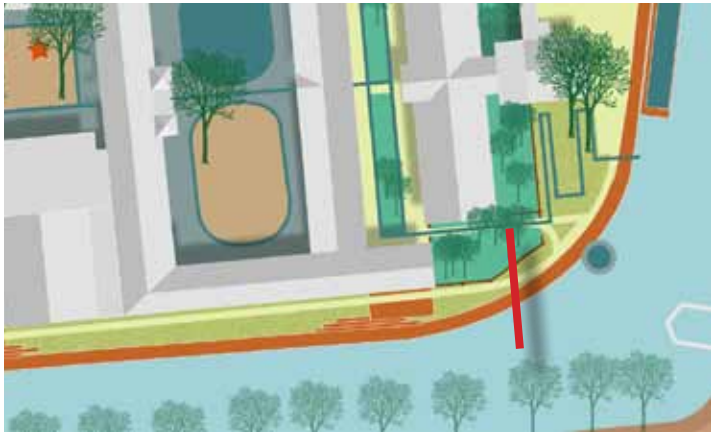
'Om de poort'

- bovenlangs lopen op pad van halfverharding
- onderlangs op houten plankier met daaraan gekoppelde verbijzonderingen

'Om de poort'

- bovenlangs lopen op pad van halfverharding
- onderlangs op houten plankier met daaraan gekoppelde verbijzonderingen

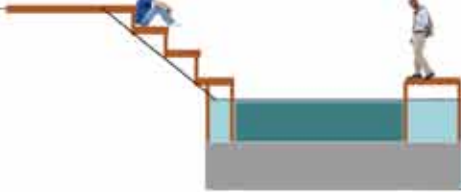
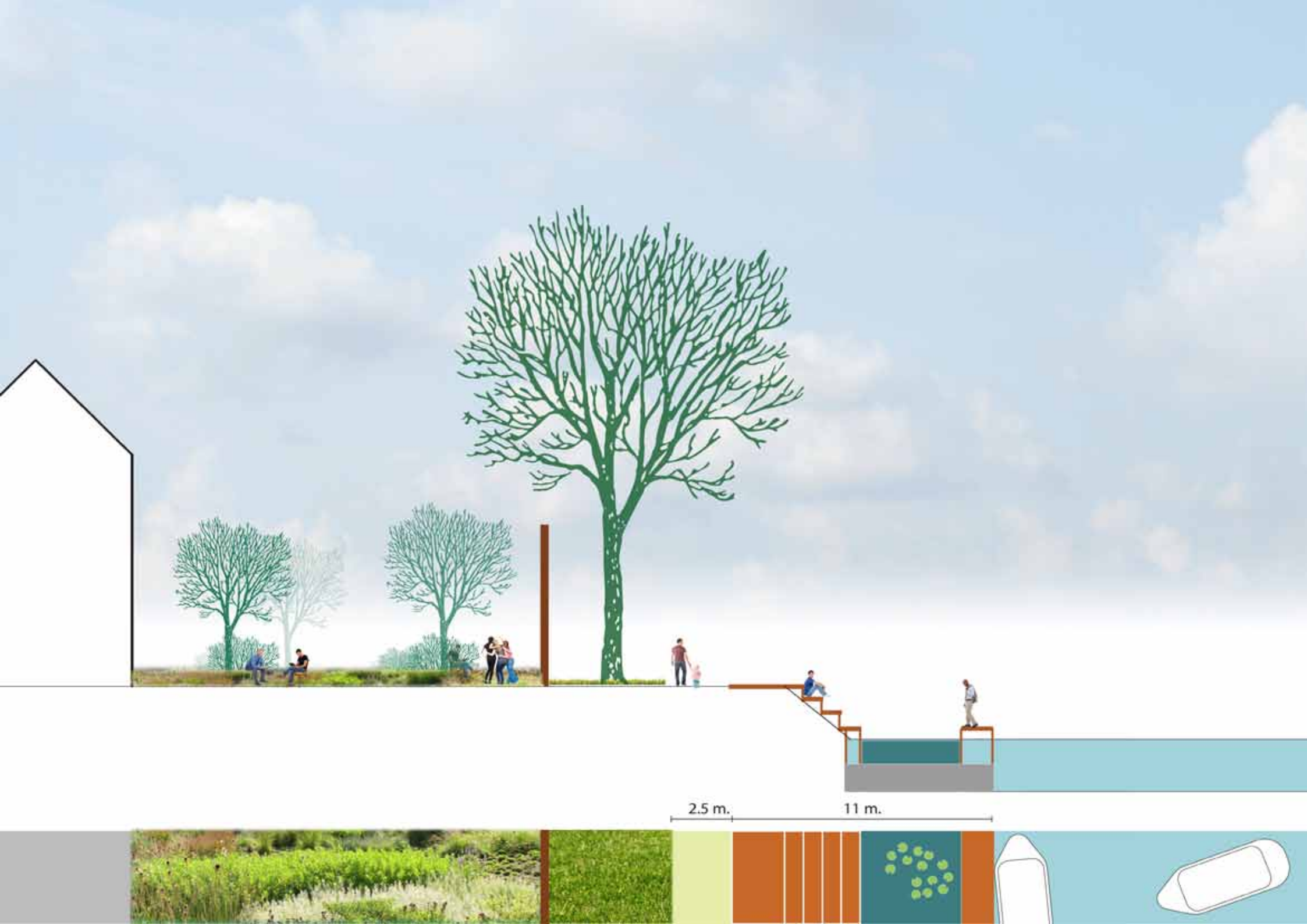

'Om de poort'

- bovenlangs lopen op pad van halfverharding
- onderlangs op houten plankier met daaraan gekoppelde verbijzonderingen
- verbijzondering in de vorm van fundament mystieke Pijnigtoren

*Het fundament van
de pijnigstoren, 1919.*

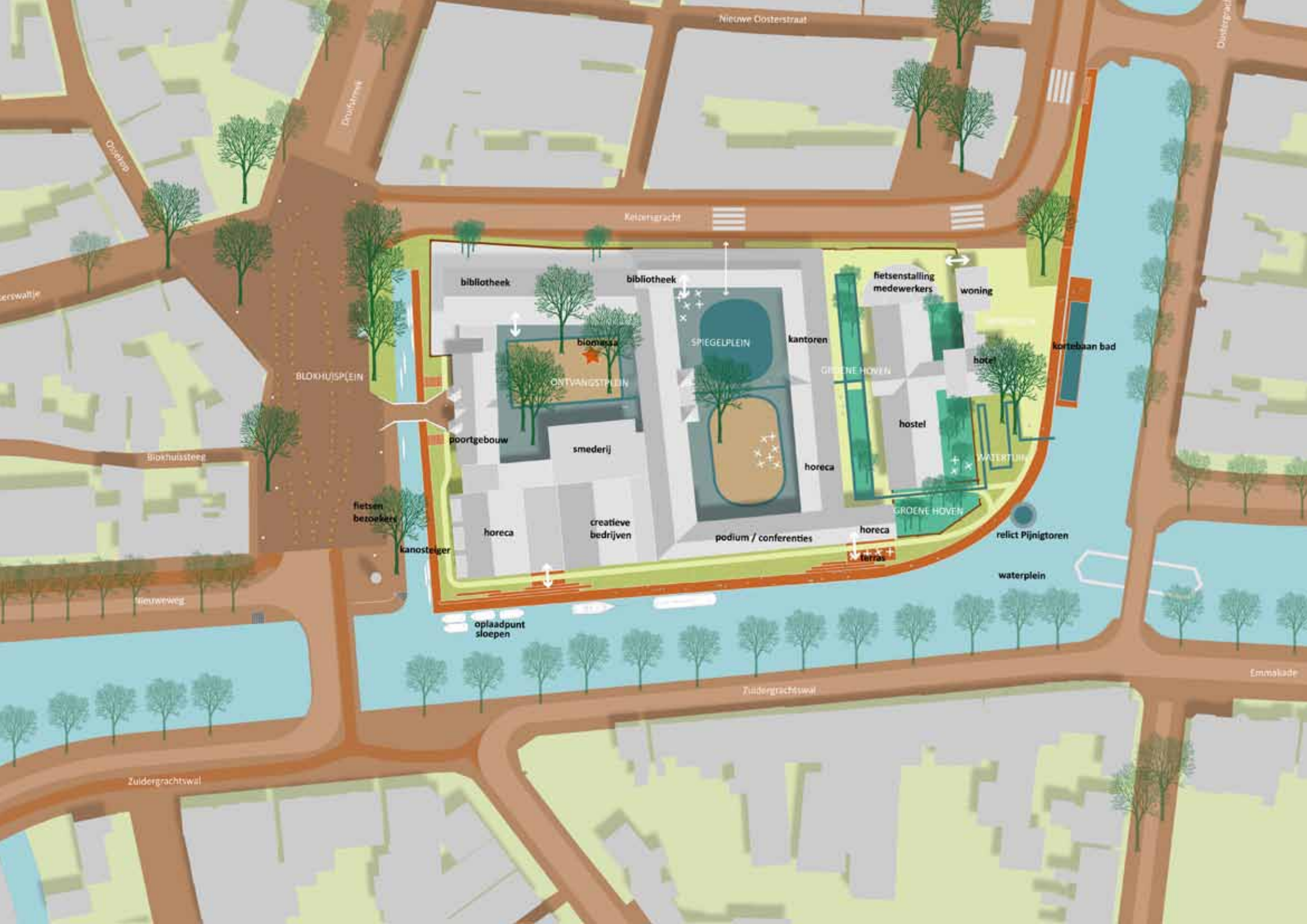
2.5 m. 11 m.

Routes

- verschillende mogelijkheden om zelf je weg te vinden in en om de Blokhuispoort
- grote mate van vrijheid en flexibiliteit

Nieuwe Oosterstraat

Keldersgracht

Droefstruyck

Droufstruyck

Croeseweg

Beerswal

BLOKHUISPLEIN

Blokhuissteeg

fietsen bezoekers

fietswieg

bibliotheek

bibliotheek

biomassa

ONTVANGSTPLEIN

SPEGELPLEIN

fietsstalling medewerkers

woning

korte baan bad

kantoren

hotel

hostel

horeca

GROENE HOVEN

WATERTUIN

poortgebouw

smederij

podium / conferenties

horeca

creatieve bedrijven

horeca

relict Pijnigtoren

waterplein

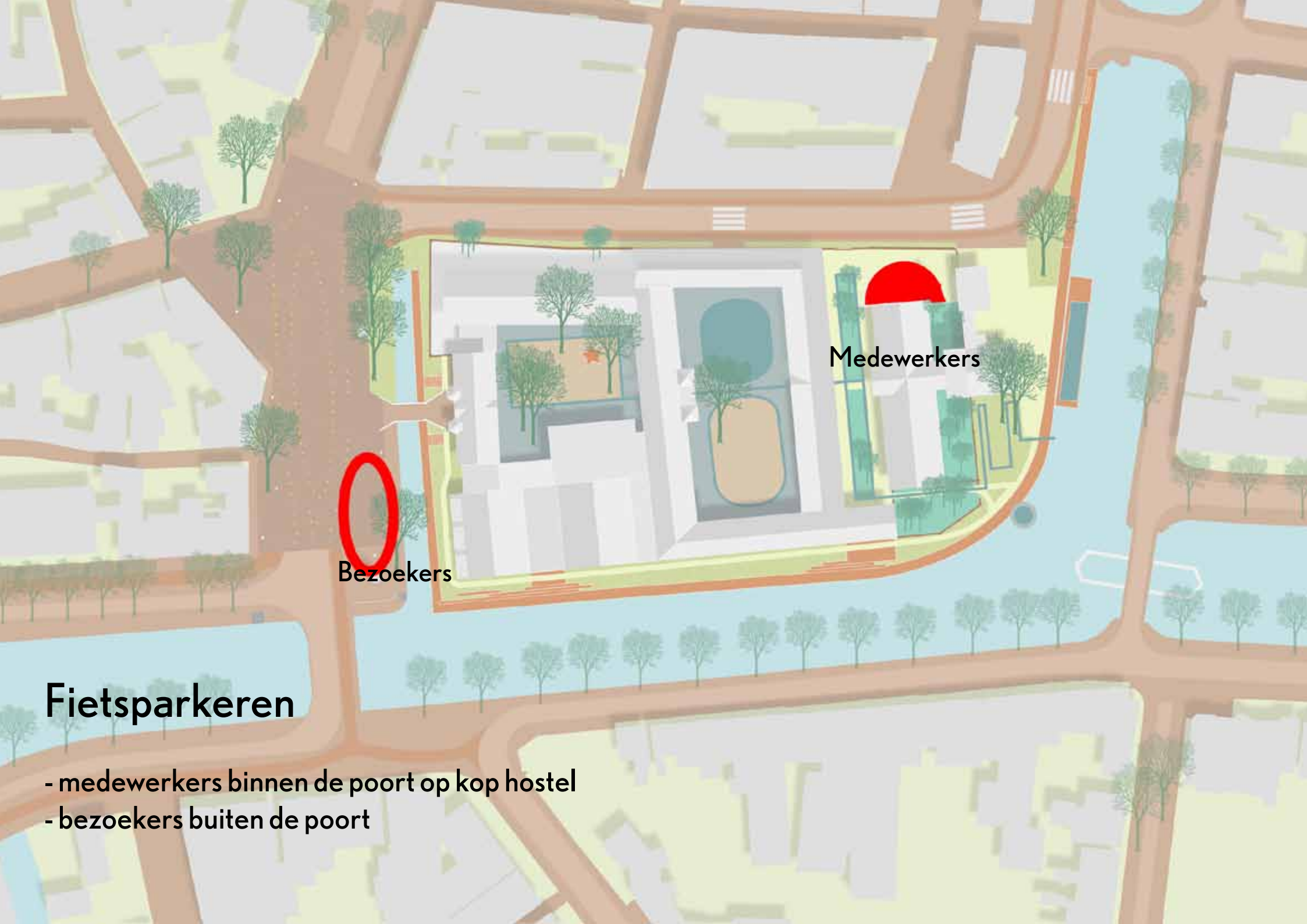
oplaadpunt sloepen

terras

Zuidgrachtswal

Zuidgrachtswal

Emmalaade

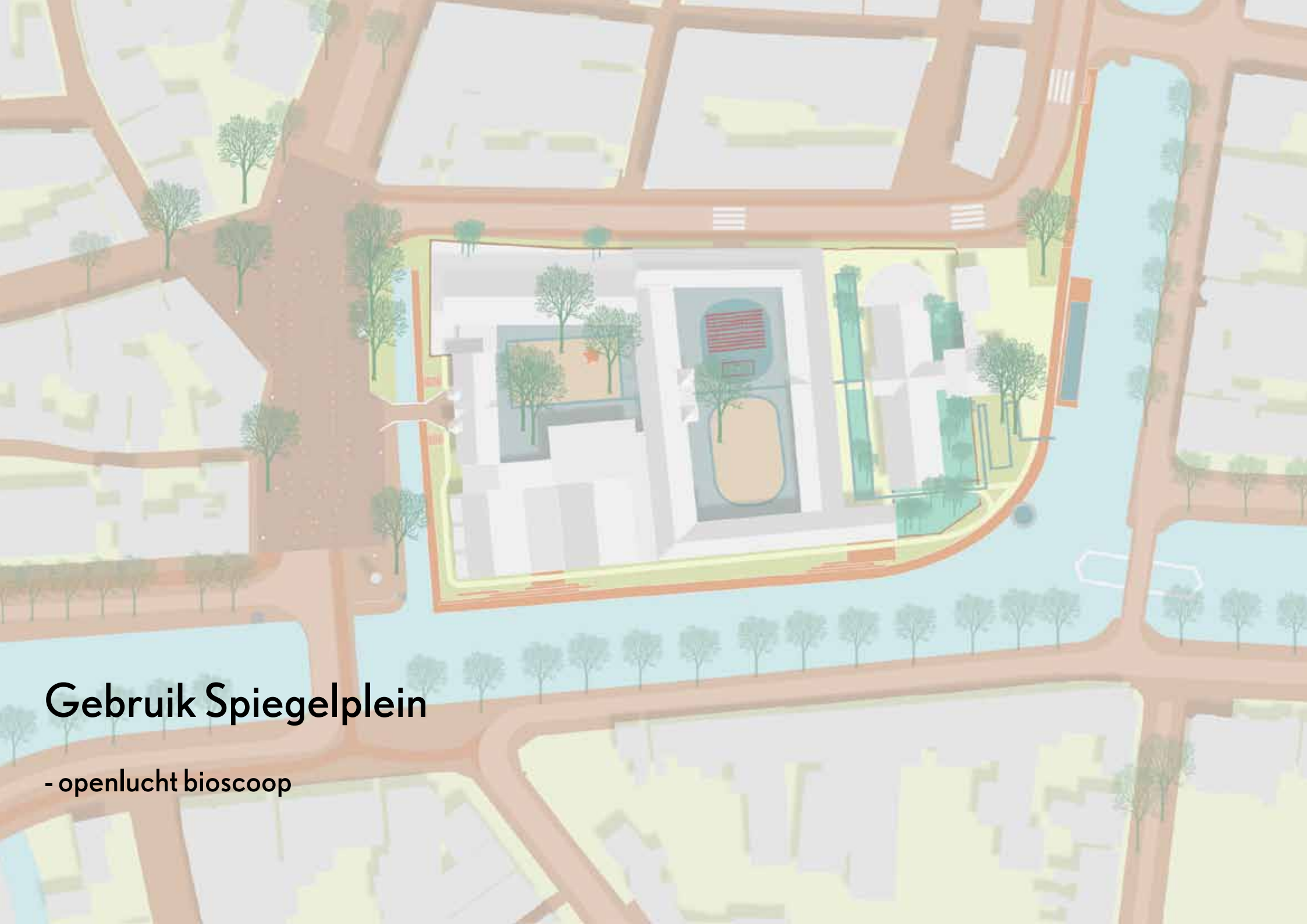

Medewerkers

Bezoekers

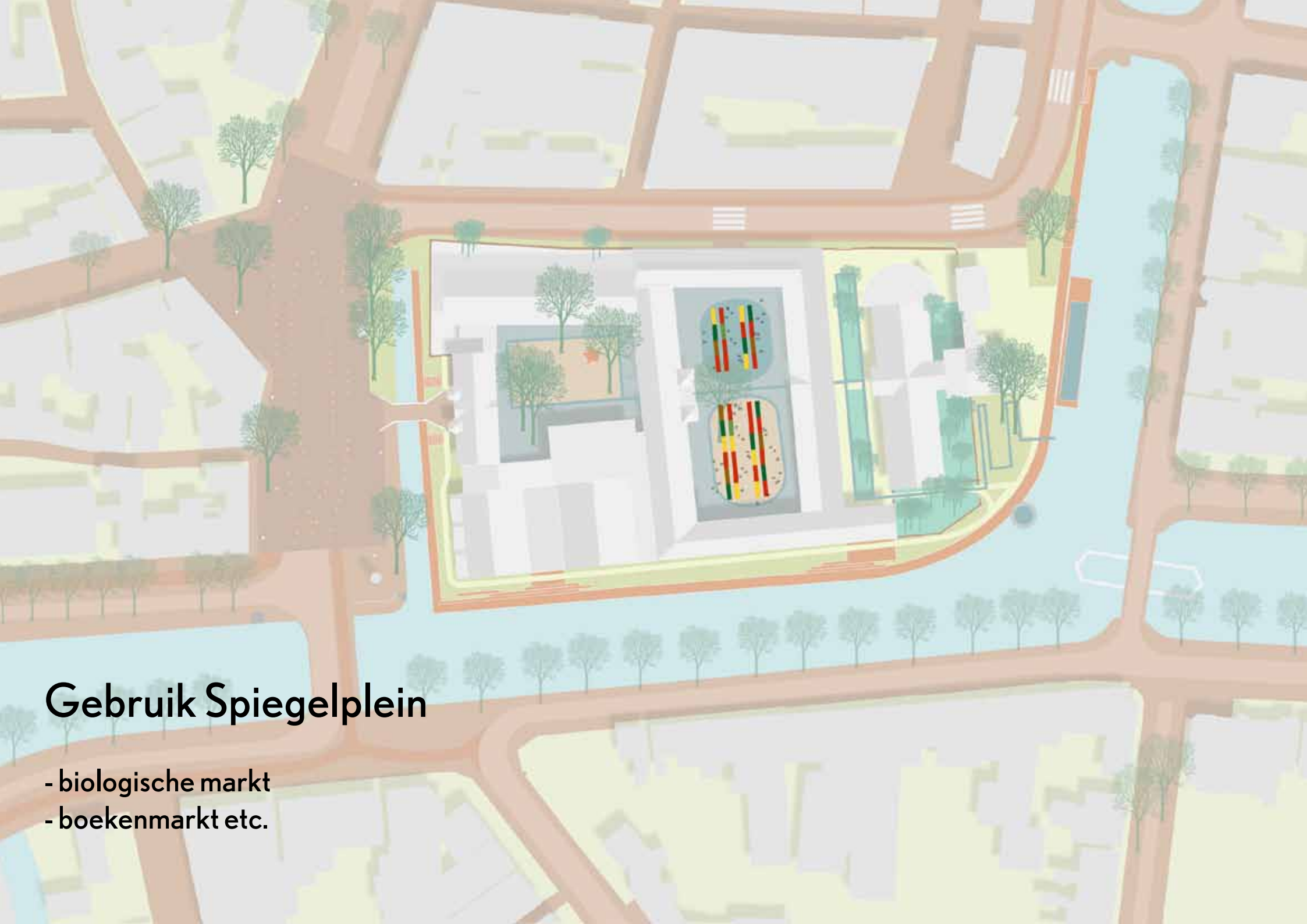
Fietsparkeren

- medewerkers binnen de poort op kop hostel
- bezoekers buiten de poort

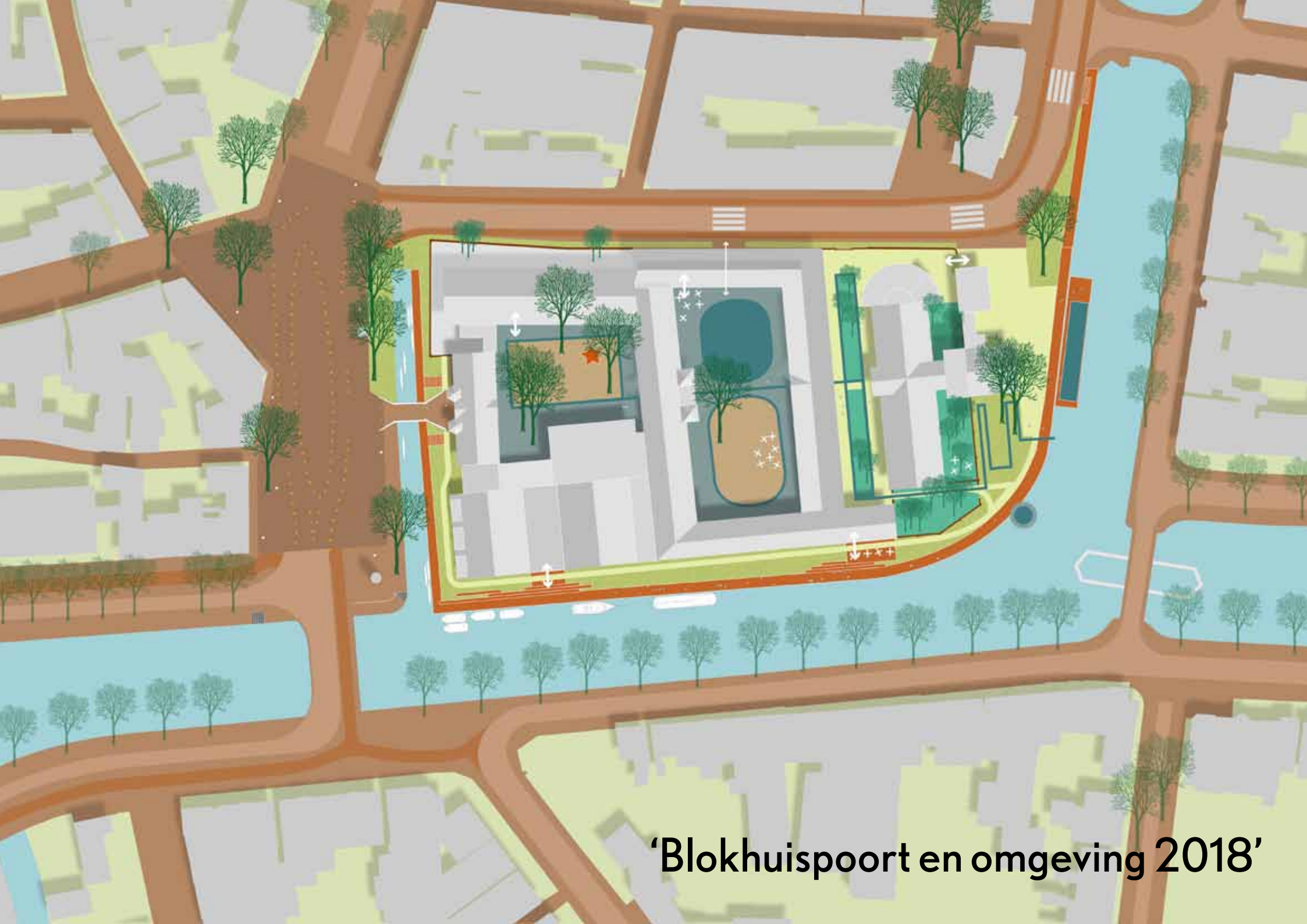
Gebruik Spiegelplein

- openlucht bioscoop

Gebruik Spiegelplein

- biologische markt
- boekenmarkt etc.

'Blokhuispoort en omgeving 2018'